

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Klepše, soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a soudkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové ve věci

žalobkyně: **MUT Tubes, s.r.o.**, IČO: 274 12 598
sídlem Hybernská 1271/32, 110 00 Praha 1
zastoupena společností Rödl & Partner Tax, k. s., IČO: 612 46 115
sídlem Platnéřská 191/2, 110 00 Praha 1

proti
žalovaným: 1) **Celní úřad pro hlavní město Prahu**
sídlem Washingtonova 1623/7, 110 00 Praha
2) **Celní úřad Praha Ruzyně**
sídlem Aviatická 1048/12, 161 00 Praha 6
3) **Celní úřad pro Středočeský kraj**
sídlem Washingtonova 1623/7, 110 00 Praha

o žalobách proti rozhodnutí žalovaného 1) č. j. 466142-4/2024-510000-11 z 20. 6. 2024, rozhodnutí žalovaného 2) č. j. 9346-6/2024-650000-11 z 26. 6. 2024 a rozhodnutí žalovaného 3) č. j. 239089-9/2024-610000-11.6 z 16. 7. 2024

takto:

- I. Žaloby se zamítají.
- II. Žalobkyně **nemá** vůči žalovanému 1), žalovanému 2) a žalovanému 3) **právo** na náhradu nákladů.

III. Žalovanému 1), žalovanému 2) a žalovanému 3) **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci a průběh celního řízení.

1. Podstatou projednávané věci je otázka, zda žalobkyni přísluší úrok v důsledku nezákonně vyměřeného a uhrazeného cla.
2. Celní úřad pro hl. m. Prahu žalobkyni pěti dodatečnými platebními výměry z 6. 2. 2020 doměřil clo včetně úroku z prodlení ve výši 3 282 244 Kč (výměry č. j. 93754/2020, č. j. 93754-2/2020, č. j. 93754-3/2020, č. j. 93754-4/2020 a č. j. 93754-5/2020). Po žalobkyní podaném odvolání Generální ředitelství cel vydalo 21. 7. 2021 rozhodnutí, kterým dodatečné platební výměry potvrdilo. Žalobkyně doměřené clo včetně úroku z prodlení uhradila. Rozsudkem č. j. 18 Af 17/2021-212 z 15. 1. 2024 zdejší soud rozhodnutí Generálního ředitelství cel z 21. 7. 2021 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
3. V návaznosti na tento rozsudek Generální ředitelství cel vydalo 26. 1. 2024 nové rozhodnutí o odvolání, kterým zrušilo dva z pěti dodatečných platebních výměrů (č. j. 93754-3/2020 a č. j. 93754-4/2020) a řízení v této části zastavilo. Ve vztahu ke zbývajícím dodatečným platebním výměrům vydalo 19. 3. 2024 další rozhodnutí o odvolání, kterým zrušilo zbývajících tři dodatečné platební výměry (č. j. 93754/2020, č. j. 93754-2/2020 a č. j. 93754-5/2020) a celé řízení zastavilo.
4. Uvedeným postupem vznikl přeplatek, o čemž byla žalobkyně informována rozhodnutími žalovaného 1) z 5. 4. 2024 (vydaným ve vazbě na zrušený dodatečný platební výměr č. j. 93754-5/2020) a z 19. 2. 2024 (vydaným ve vazbě na zrušený dodatečný platební výměr č. j. 93754-3/2020) a žalovaného 3) ze 17. 4. 2024 (vydaným ve vazbě na zrušený dodatečný platební výměr č. j. 93754/2020 a č. j. 93754-2/2020). Přeplatek na cle včetně přeplatku na úroku z prodlení byl žalobkyni vrácen.
5. Žalobkyně zaslala 25. 4. 2024 žalovanému 1) žádost o předepsání a vyplacení úroku z nesprávně stanoveného cla, a to ve vztahu ke zrušeným dodatečným platebním výměrům č. j. 93754-5/2020 a č. j. 93754-3/2020, neboť žalovaný 1) měl nezákonně po dobu několika let k dispozici její prostředky ve výši zhruba 1,4 mil. Kč. Na tuto žádost žalovaný 1) zareagoval sdělením z 13. 5. 2024, ve kterém žalobkyni informuje o tom, že žádosti nemůže vyhovět z důvodu, že úrok z neoprávněného jednání správce daně nevznikl s odkazem na § 66 zákona č. 242/2016 Sb., celní zákon. Žalobkyně proti tomuto sdělení podala námitku, které žalovaný 1) žalobou napadeným rozhodnutím z 20. 6. 2024 nevyhověl. Uvedl, že § 66 celního zákona vylučuje použití právní úpravy úroku z nesprávně stanovené daně dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Namísto toho se žalobkyně může domáhat náhrady dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.
6. Žalobkyně zaslala 26. 4. 2024 žalovanému 2) žádost o předepsání a vyplacení úroku z nesprávně stanoveného cla, a to ve vztahu ke zrušenému dodatečnému platebnímu výměru č. j. 93754-4/2020, neboť žalovaný 2) měl nezákonně po dobu několika let k dispozici její prostředky ve výši 1 205 Kč. Osud této žádosti byl totožný jako v případě žádosti z 25. 4.

2024; námitky proti jejímu nevyhovění zamítl žalovaný 2) žalobou napadeným rozhodnutím z 26. 6. 2024.

7. Žalobkyně zaslala 24. 4. 2024 žalovanému 3) žádost o předepsání a vyplacení úroku z nesprávně stanoveného cla, a to ve vztahu ke zrušenému dodatečnému platebnímu výměru č. j. 93754/2020 a č. j. 93754-2/2020, neboť žalovaný 3) měl nezákonně po dobu několika let k dispozici její prostředky ve výši zhruba 2,2 mil. Kč. Osud této žádosti byl totožný jako v případě dvou žádostí popsanych výše; námitky proti jejímu nevyhovění zamítl žalovaný 3) žalobou napadeným rozhodnutím z 16. 7. 2024.

2. Průběh soudního řízení.

8. Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného 1), 2) a 3) samostatné žaloby, zapsané pod sp. zn. 10 Af 14/2024, 17 Af 14/2024 a 5 Af 10/2024. Usnesením z 4. 9. 2024 soud řízení vedená pod sp. zn. 10 Af 14/2024 a 17 Af 14/2024 spojil ke společnému projednání pod sp. zn. 10 Af 14/2024. Usnesením z 26. 2. 2025 pak soud řízení vedená pod sp. zn. 10 Af 14/2024 a 5 Af 10/2024 spojil ke společnému projednání pod sp. zn. 10 Af 14/2024.
9. Žalobkyně v žalobách předeslala, že v napadených rozhodnutích ji žalovaní poučili o tom, že proti rozhodnutím o námitce je možné podat odvolání do 30 dnů ode dne doručení těchto rozhodnutí. Žalobkyně je však přesvědčena, že proti těmto rozhodnutím nebyly přípustné žádné řádné opravné prostředky, a mohla proti nim rovnou brojit žalobou ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“). To také učinila.
10. Žalovaní se dle žalobkyně nedostatečně vypořádali s její argumentací, že § 66 celního zákona, který vylučuje nárok na úrok z nesprávně stanoveného cla, je v rozporu s právem Evropské unie a judikaturou Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“). Platí totiž, že dle § 116 odst. 6 celního kodexu Unie¹ nejsou celní orgány povinny platit úrok pouze za tam stanovených podmínek. Nárok na úrok tedy nelze zcela vyloučit. Žalobkyně pak rozvádí, že SDEU v rozsudku ve spojených věcech C-415/20, C-419/20 a C-427/20 z 28. 4. 2022 dovodil, že nárok na úrok z nesprávně stanoveného cla je obecnou zásadou práva Evropské unie. Adresát veřejné správy má právo na přiměřenou náhradu za nedostupnost peněžní částky, již byl celními orgány neoprávněně zbaven. Současně dle žalobkyně platí, že tato náhrada se řídí unijním právem, resp. že nárok na ni vzniká na základě příslušných ustanovení unijního práva a v případě absence konkrétní právní úpravy pro jeho vyplacení je na členských státech, aby v tomto ohledu přijaly vnitrostátní právní úpravu, která stanoví konkrétní okolnosti pro výplatu náhrady. Úprava náhrady škody dle zákona č. 82/1998 Sb. však dle žalobkyně takovou právní úpravu nepředstavuje. Současně žalobkyně uvedla, že rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 4 Afs 219/2022-68 z 29. 6. 2023 je vůči adresátům veřejné správy diskriminační, neboť náhrada škody dle zákona č. 82/1998 Sb. nemůže převzít funkci úroku z nesprávně stanoveného cla. Není přitom důvod, aby správci daně k daňovým subjektům přistupovali odlišně ve věci, jejímž předmětem je daň, a jinak v případě cla. Žalobkyně poté poznamenala, že úrok dle článku 116 odst. 6 celního kodexu Unie není obdobou úroku dle § 254 daňového řádu (tj. úroku z nesprávně stanovené

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 z 9. 10. 2013, kterým se stanoví Celní kodex Unie.

daně), jak uvádí důvodová zpráva k celnímu zákonu, ale úroku z vratitelného přeplatku dle § 253a daňového řádu.

11. Žalovaní ve vyjádřeních k žalobám z 2. 10. 2024, 14. 10. 2024 a 23. 10. 2024 úvodem vyjádřili souhlas s žalobkyní, že ji nesprávně poučili o možnosti podat odvolání proti napadeným rozhodnutím o námitce. Dále zdůraznili, že § 66 celního zákona je speciální ve vztahu k obecnému § 254 daňového řádu, přičemž jsou touto právní úpravou vázáni a nenachází se v postavení, které by jim umožňovalo ji jakkoliv měnit. Clo je přitom upraveno především unijními předpisy a až sekundárně těmi tuzemskými; skutečnost, že daňový řád clo podřazuje pod pojem „daň“, neznamená, že veškerá ustanovení daňového řádu jsou aplikovatelná na clo. Žalovaní ani nesouhlasí s tím, že by jejich postup byl v rozporu s judikaturou SDEU, neboť unijní předpisy neobsahují žádnou právní úpravu úroku. Použije se tedy vnitrostátní právní úprava, konkrétně § 66 celního zákona. Současně žalovaní dodali, že zákonodárce se v případech hmotněprávních nároků odškodnění u „chybně stanoveného cla“ uchýlil k režimu obecného zákona o náhradě škody před speciálním režimem paušální náhrady v režimu daňového řádu.
12. Žalobkyně v replikách z 29. 10. 2024, 29. 11. 2024 a 5. 3. 2025 uvedla, že pokud judikatura SDEU daňovým subjektům výslovně přiznává nárok na úrok z nesprávně stanoveného cla, ač unijní předpisy k tomu neobsahují explicitní právní úpravu, je možné uplatnit vnitrostátní úpravu pouze v případě, že respektuje smysl a účel judikatury SDEU. Ust. § 66 celního zákona je přitom v rozporu s rozsudkem SDEU ve spojených věcech C-415/20, C-419/20 a C-427/20, žalovaní proto měli povinnost vnitrostátní úpravu neaplikovat. I správní orgány totiž mají zajistit plný účinek unijního práva, aniž musí nejprve žádat o odstranění tohoto vnitrostátního pravidla legislativní cestou nebo čekat na jeho odstranění. Žalobkyně dále zopakovala, že úrok dle čl. 116 odst. 6 celního kodexu Unie není obdobou úroku dle § 254 daňového řádu, nýbrž úroku z vratitelného přeplatku dle § 253a daňového řádu. České právo tak *de facto* nevylučuje úpravu daňového řádu o úroku z nesprávně stanoveného cla, ale úroku z vratitelného přeplatku, neboť ten se již řídí článkem 116 odst. 6 celního kodexu Unie. Závěrem žalobkyně dává soudu ke zvážení položení předběžných otázek SDEU ve smyslu čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie.

3. Posouzení věci.

13. Soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem po poučení soudem nevyjádřili nesouhlas. Důvodem pro nařízení jednání nebylo ani dokazování, neboť veškeré listiny potřebné pro rozhodnutí jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek NSS č. j. 9 Afs 8/2008-117 z 29. 1. 2009), případně jsou soudu známy z jeho úřední činnosti (rozsudek SDEU ve spojených věcech C-415/20, C-419/20 a C-427/20 a rozsudek zdejšího soudu č. j. 18 Af 17/2021-212 z 15. 1. 2024).
14. Úvodem soud poznamenává, že žalobkyně byla napadenými rozhodnutími skutečně chybně poučena o podání řádného opravného prostředku – odvolání. Mezi účastníky řízení o tom panuje shoda, proto se soud blíže této problematice nevěnoval. Poznamenává však, že toto pochybení nemá vliv na zákonnost napadených rozhodnutí, neboť přes chybně uvedené poučení žalobkyně proti napadeným rozhodnutím brojila včasnými žalobami dle § 65 s. ř. s., které byly přípustné a včasné; chybnými poučeními tak žalobkyně nebyla zasažena na svých veřejných subjektivních právech a nepřišla o právo na soudní ochranu.

15. Soud dále uvádí, že v obdobných věcech již správní soudy několikrát rozhodovaly. Soud s těmito rozhodnutími souhlasí a neshledal důvod se od nich odchýlit. Při formulaci svých závěrů vyšel zejména z rozsudku NSS č. j. 4 Afs 219/2022-68 z 29. 6. 2023 a jemu předcházejícího rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 30 Af 35/2021-30 z 29. 6. 2022, jakož i z rozsudku zdejšího soudu č. j. 9 Af 4/2024-61 z 13. 11. 2024, přičemž některé relevantní pasáže vyjmenovaných rozsudků přejímá i do tohoto rozhodnutí.
16. Podstatou sporu je posouzení, zda měli žalovaní aplikovat § 66 celního zákona, podle nějž *se při správě cla neuplatní ustanovení daňového řádu o úroku z nesprávně stanoveného cla*.
17. Postup pro navrácení a prominutí cla byl upraven v čl. 235-242 celního kodexu ES² a v čl. 887-912 prováděcího nařízení č. 2454/93.³ Podle těchto předpisů bylo navrácení a prominutí cla realizováno za podmínek stanovených právními předpisy společenství. Článek 241 celního kodexu ES stanovil, že pokud celní orgány vrátily dovozní nebo vývozní clo, nebyly povinny platit úroky, ledaže nebylo rozhodnutí o vrácení cla vykonáno do tří měsíců od jeho přijetí, nebo pokud tak stanoví vnitrostátní předpisy. Obdobná úprava se nacházela v čl. 79 modernizovaného celního kodexu ES⁴ a následně v čl. 116 odst. 6 celního kodexu Unie, jenž jej nahradil.
18. Z těchto evropských předpisů vycházel původní celní zákon č. 13/1993 Sb. i stávající celní zákon č. 242/2016 Sb. Původní celní zákon tak činil v §§ 285 až 292 komplexní úpravou vrácení cla včetně úroků. S účinností od 1. 5. 2004 (novelou č. 187/2004 Sb.) zůstal v platnosti pouze jeho § 285, který problematiku placení úroků při vrácení cla upravoval shodně jako celní kodex ES. Od 1. 7. 2011 toto ustanovení odkazovalo na úpravu úroku z neoprávněného jednání správce daně v daňovém řádu a v této podobě platilo až do zrušení původního celního zákona ke dni 29. 7. 2016. Aktuálně platný celní zákon však již žádnou vlastní úpravou úroku z vráceného cla neobsahuje a plně odkazuje na unijní úpravu v čl. 116 celního kodexu Unie. Pouze jeho § 66 vylučuje použití ustanovení daňového řádu o úroku z nesprávně stanoveného cla.
19. K tomu soud v souladu se závěry Krajského soudu v Brně potvrzenými NSS konstatuje, že oblast cel patří mezi nejvíce harmonizované v EU; celní kodex Unie v bodu 9 preambule deklaruje, že Evropská unie je založena na celní unii. Na týchž myšlenkách stál i celní kodex ES a jeho prováděcí nařízení. A ačkoli unijní normotvorba prošla vývojem ve snaze modernizovat celní předpisy, u otázky placení úroku za nesprávně vybrané clo se tak však nestalo, neboť již od celního kodexu ES existoval *de facto* pouze jeden důvod, kdy byl stát povinen platit úroky z vráceného cla, a sice pozdní vykonání rozhodnutí o jeho vrácení.
20. V nyní projednávané věci však k pozdnímu vykonání rozhodnutí o vrácení cla nedošlo. Jádrem sporu je (ne)použití § 66 celního zákona, respektive aplikace § 254 daňového řádu. Toto ustanovení se ale primárně vztahuje na veškeré daně, na oblast cel se uplatní pouze podpůrně, nemá-li vlastní regulaci. Tato subsidiární povaha daňového řádu plyne jak z původní právní úpravy v § 320 odst. 1 písm. c) původního celního zákona, tak z § 3 odst. 1 platného celního zákona. Zde se výslovně uvádí, že *při výkonu působnosti podle tohoto zákona se postupuje podle daňového řádu, nestanoví-li přímo použitelný předpis Evropské unie nebo tento*

² Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. 10. 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství.

³ Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 z 2. 7. 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 z 23. 4. 2008, kterým se stanoví celní kodex Společenství.

zákon jinak. Pokud tak celní předpisy obsahují odlišnou a komplexní úpravu pro placení úroku z neoprávněně vybrané částky, nelze na vrácení cla aplikovat daňový řád. Závěr o nepoužitelnosti daňového řádu, byť se jeho právní úprava jeví žalobkyni příznivější, však neznamená, že žalobkyně nemá právo na úrok z neoprávněného jednání žalovaných, neboť se může domoci náhrady škody jiným postupem, jež upravuje zákon č. 82/1992 Sb., který provádí článek 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

21. K těmto závěrům dospěl i shora zmíněný rozsudek NSS č. j. 4 Afs 219/2022-68. Podle něj nelze odhlédnout od skutečnosti, že česká právní úprava žalobkyni poskytuje prostředek, jak dosáhnout unijní judikaturou zmiňované přiměřené náhrady za nedostupnost peněžní částky, kterou představovalo nesprávně vyměřené dovozní clo, jímž je právě zákon č. 82/1998 Sb. Česká právní úprava tak žalobkyni umožňuje domáhat se náhrady za nedostupnost nezákonně zadržovaných peněžních prostředků ve smyslu judikatury SDEU (srov. zmíněný rozsudek ve spojených věcech C-415/20, C-419/20 a C-427/20). Z ní vyplývá, že uvedená náhrada se řídí unijním právem, resp. že tento nárok vznikl na základě příslušných ustanovení unijního práva a v případě absence konkrétní právní úpravy jeho vyplacení je na členských státech, aby upravily okolnosti výplaty náhrady. Čl. 116 odst. 6 celního kodexu Unie povinnost k placení úroku vylučuje, pokud bylo adresátovi veřejné správy clo vráceno včas. Soud připomíná, že o tom mezi účastníky řízení není sporu. Možnost domoci se náhrady cestou zákona č. 82/1992 Sb. soud ve shodě s výše citovanou judikaturou NSS a Krajského soudu v Brně nepovažuje soud za nadměrnou zátěž pro výkon tohoto práva. Ani žalobkyně ostatně v žalobě netvrdí žádné konkrétní okolnosti nasvědčující opaku. Jedná se ostatně o standardní postup, jež využívají soukromé subjekty v případě, že jim vznikla škoda při výkonu veřejné moci. A žalobkynino postavení při něm bude o to výhodnější, že již disponuje pravomocným rozsudkem o nezákonnosti rozhodnutí žalovaného.
22. Na vrácení cla v důsledku zrušeného rozhodnutí tak nelze uplatnit § 254 daňového řádu. Správce daně je v takové situaci vázán zejména čl. 116 celního kodexu Unie, který tuto problematiku komplexně upravuje. Takový závěr neplatí jen po přijetí celního zákona, který použitelnost daňového řádu výslovně vylučuje, ale s ohledem na komplexnost a přímou závaznost celního kodexu ES platil i dříve, jak jasně vyplývá i z konstantní judikatury správních soudů k dřívějšímu celnímu zákonu (usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 7 Afs 59/2010-143 z 23. 11. 2011, bod 29, nebo rozsudek zdejšího soudu č. j. 6 Af 3/2014-53 z 31. 1. 2018). Právě komplexní úpravou řešené problematiky, nadto na evropské úrovni, se cla podstatně liší od peněžitých plnění v rámci dělené správy, např. pokut. U těch stát při nesprávném vyměření úroky podle § 254 daňového řádu naopak hradit musí (rozsudek NSS č. j. 9 Afs 128/2016-39 z 15. 9. 2016).
23. Žalovaní tedy právem trvali na tom, že podle § 66 celního zákona úrok z neoprávněného jednání správce daně/clo (úrok z nesprávně stanovené daně/clo) nevzniká, a tudíž ve smyslu § 254 daňového řádu paušalizovaná náhrada v podobě úroku žalobkyni nesvědčí. Pro nárok na náhradu škody musí žalobkyně postupovat podle obecné právní úpravy v zákoně č. 82/1992 Sb., což je plně v souladu s unijní úpravou včetně judikatury SDEU. Ačkoliv má soud za to, že odůvodnění napadených rozhodnutí je dosti strohé, odůvodnění nevyplacení požadovaného úroku s odkazem na § 66 celního zákona je dostačující. Je sice pravdou, že celní kodex Unie v čl. 116 odst. 6 stanoví výjimku, při které daňovému subjektu úrok ze cla přísluší, a § 66 celního zákona tuto výjimku nereflektuje, avšak v dané věci není sporu o tom, že žalobkyně tuto výjimku nesplňuje. Bez ohledu na „úplnost“ znění § 66 celního zákona

tak tento nárok žalobkyni nepřísluší a bylo by tomu tak i v případě zakotvení výjimky čl. 116 odst. 6 celního kodexu Unie do této vnitrostátní právní úpravy. Z uvedeného důvodu není v dané věci rozhodné, zda je znění § 66 celního zákona plně v souladu s unijní úpravou; pro účely žalobkynina případu tomu tak je.

24. Soud dodává, že důvodová zpráva k celnímu zákonu (jeho § 66) uvádí, že důvodem vyloučení aplikace § 254 daňového řádu je „*zavedení institutu specifického úroku celním kodexem Unie, který plní obdobnou úlohu, jako úrok z neoprávněného jednání správce daně, přičemž úpravu celního kodexu Unie v této věci je třeba vnímat jako komplexní. Současně je třeba na jisto postavit, že tyto úroky nevznikají vedle sebe. Podle čl. 116 odst. 6 celního kodexu Unie obecně platí, že celní orgány v případě vrácení cla nejsou povinny platit úrok.*“ Dle důvodové zprávy k novelizujícímu zákonu č. 283/2020 Sb. pak byl nadpis § 66 daňového řádu změněn z „*vyloučení úroku z neoprávněného jednání správce cla*“ na „*vyloučení úroku z nesprávně stanoveného cla*“ v důsledku novely § 254 daňového řádu. Z uvedeného je patrné, že záměrem zákonodárce bylo vyloučit takové ustanovení daňového řádu, které je svou povahou odpovídající úroku dle čl. 116 odst. 6 celního kodexu Unie. Smysl § 66 celního zákona je tedy zřejmý – úrok ze zadržovaného cla (až na výjimky, které sice § 66 celní zákon nereflektuje, ale to není pro naši věc podstatné) povinnému subjektu nenáleží.
25. Dle čl. 116 odst. 1 celního kodexu Unie přitom platí, že částky dovozního nebo vývozního cla se vracejí mimo jiné z důvodu přeplatků na tomto clu či z důvodu chyby ze strany příslušných orgánů. Odst. 6 pak stanoví, že pokud celní orgány clo vrátí, nejsou povinny platit úrok. Je tak zřejmé, že smyslem těchto ustanovení unijního předpisu je vyloučit hrazení úroku z vráceného cla. Dle soudu přitom není rozhodné, že § 66 celního zákona výslovně hovoří pouze o úroku z nesprávně stanovené daně dle § 254 daňového řádu. Z dikce čl. 116 odst. 1 a 6 celního kodexu Unie totiž vyplývá, že vyplacení úroků je zapovězeno i v případě, že clo představuje vratitelný přeplatek, který je vrácen po lhůtě.
26. Soud k tomu poznamenává, že nárok na úrok z nesprávně stanovené daně dle § 254 daňového řádu vznikne daňovému subjektu v případě, že jím došlo k úhradě nezákonně stanovené daně, případně že mu byl nezákonně stanoven nižší daňový odpočet, resp. že byla uhrazena daň na základě zajišťovacího příkazu, který byl nezákonný či nicotný.⁵ Tak tomu bylo i v žalobkynině případě. Také dle odborné literatury k § 253a daňového řádu⁶ (úrok z vratitelného přeplatku) „*je třeba zdůraznit, že pro účely úroku dle komentovaného ustanovení je nutno pod pojmem ‚přeplatek‘ chápat jakékoliv peněžité plnění, k jehož úhradě je správce daně vůči daňovému subjektu povinen a které vzniklo ať z důvodů spočívajících na straně daňového subjektu (daňový subjekt převedl na svůj osobní daňový účet více, než kolik činila jeho daňová povinnost) či na straně správce daně (daňový subjekt hradil daň za základě rozhodnutí správce daně, které bylo následně změněno, zrušeno či prohlášeno za nicotné, když přeplatkem je v této souvislosti částka, která byla uhrazena ‚navíc‘, a úrok stanovený dle § 254).*“ Z toho je zřejmé, že vratitelným přeplatkem může být jakékoliv plnění, k jehož úhradě je správce daně vůči povinnému subjektu povinen. Jde tak o širší pojem než „nezákonně stanovená daň“, z níž povinnému subjektu přísluší úrok dle § 254 daňového řádu. Soud opakuje, že ze znění čl. 116 celního kodexu Unie je zjevné, že smyslem unijní úpravy je vyloučit nárok na úrok z přeplatku na cle. Unijní úpravou je tak vyplacení těchto úroků zapovězeno. Bez ohledu na znění § 66 daňového řádu, které je důsledkem znění celního kodexu Unie, tak nelze žalobkyni vyplatit ani úrok dle § 254 daňového řádu, ani dle § 253a daňového řádu. I bez

⁵ Srov. Lichnovský, O. a kol. *Daňový řád*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2024, s. 1078.

⁶ Tamtéž, s. 1075.

výslovného zakotvení § 66 celního zákona by tak v této věci žalovaní nebyli oprávněni aplikovat § 253a a § 254 daňového řádu, neboť by se řídili čl. 116 celního kodexu Unie, který tyto úroky zapovídá. Soud má navíc zato, že i pokud by se zákonodárce dopustil pochybení a namísto § 253a daňového řádu do § 66 celního zákona vtělil § 254 daňového řádu, bylo by třeba dané ustanovení vyložit podle úmyslu zákonodárce. Tím bylo vyloučit aplikaci daňového řádu na úrok, který je zapovězený čl. 116 odst. 6 celního kodexu Unie tak, aby vnitrostátní právní úprava odpovídala té unijní. Ze znění čl. 116 odst. 6 celního kodexu Unie přitom jednoznačně vyplývá, že nárok na úrok z vráceného cle není možný. Jak přitom zaznělo výše, pod pojem vratitelný přeplatek lze podřadit i přeplatek vzniklý z důvodu nezákonně doměřeného cla. Žalobkyni tak skutečně nenáleží úrok z nesprávně stanoveného cla jak dle § 254 daňového řádu, tak ani dle § 253a totožného zákona, a to plně v souladu s unijní úpravou i celním zákonem.

27. S ohledem na výše uvedené soud neshledal důvodu položit SDEU předběžné otázky ve smyslu čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie, neboť nemá pochyby o souladu vnitrostátní právní úpravy s úpravou unijní (včetně judikatury SDEU).

4. Závěr a náklady řízení

28. Ust. § 66 celního zákona zapovídá nárok povinného subjektu na úrok z nesprávně stanovené daně/cle dle § 254 daňového řádu. Soud dospěl k závěru, že toto ustanovení je pro žalobkynin případ plně v souladu s čl. 116 celního kodexu Unie a judikaturou SDEU. Tato judikatura sice stanoví, že nárok na úrok z nesprávně stanoveného cla je obecnou zásadou Evropského práva, avšak české vnitrostátní právo zajišťuje povinnému subjektu právo domáhat se v důsledku nesprávně stanoveného cla náhrady škody dle zákona č. 82/1998 Sb. Jelikož soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, všechny žaloby podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
29. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovaným nevznikly žádné náklady nad rámec jejich obvyklé úřední činnosti, proto jim soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 18. března 2025

JUDr. Jaromír Klepš
předseda senátu